

EGY ISMERETLEN JANUS-ELÉGIA?

Az *Iter Italicum* két kötetének ismerete után már nem sok reményünk lehet arra, hogy Itáliában Janus neve alatt rejtező versre akadjunk. A következőkben más úton, a filológia segítségével teszek kísérletet arra, hogy Janus verseinek számát eggyel szaporítsam.

A Biblioteca Ariostea egy ferrarai anyagot tartalmazó, a XV. század végéről való kéziratának elején egy 76 soros elégia olvasható, a következő fölirattal:

Versus domini Manuelis filii clarissimi
oratoris Guarini Veronensis
Preces gentis Stienteae ad beatum Stephanum pontificem in
celebrationem natalis sui Stientae¹

A vers első sorai:

Huc ades, o Stephane, templi sanctissime praesul
Huc ades et sacris candidus ipse veni.

A terjedelmes verset Csonka Ferenc tanár úrnak erre az alkalomra készült műfordításában mutatom be.

A vers I. István pápa és vértanú, a stientai templom védőszentjének ünnepére készült. Nyomtatásban is olvasható Silvio Pasquazi *Poeti estensi del rinascimento* című, már kétszer is kiadott gyűjteményében.² A szerző a kézirat tanúsága szerint Emanuele Guarini, a nagy Guarino Veronese fia. Pasquazi kísérőtanulmányában azt írja, hogy bár nem vonja kétségbe a kézirat tanúságtételét Guarini szerzőségét illetően, mégis bizonyos észrevételeit nem hallgathatja el. Ilyen például az, hogy a vers Emanuelét kétszer is harmadik személyben emlegeti:

¹ Ferrara, Bibl. Comun. Ariostea, ms. I. 240, ff. 1^r–2^r. A kéziratot Fino de Finis de Adriano (1431–1519) ferrarai udvari hivatalnok másolta össze. Ferrarai vonatkozású irodalmi emlékek gyűjteménye.

² Silvio PASQUAZI, *Poeti estensi del rinascimento*, Firenze, 1966, 117–118.

Bízzást az készítette a jó Manuele Guarinót,
Hű őrként, aki most őrzi a templomodat (49–50)

majd:

És az a felszentelt Manuele neked hiven őrzi
Papként templomodat, mert hite jámbor, erős. (57–64)

Ezzel szemben áll a fohász kezdősora (63) első személyben:

Kérem azért Istent, hogy majdan mennybe kerüljön.

Továbbá hosszan sorolja a vers Manuele érdemeit. Végül is – mondja Pasquazi – a szerzőnek sikerült az eredetileg Szent István pápa tiszteletére írt panegyricust a saját panegyricusává átformálni. Pasquazi ezután folsorakoztatja a vers formai és nyelvi bukdácsolásait, a szerző kritikátlan gyermeki fantáziáját, a nyelvezet bizonytalankodását és zavarosságát. Összességében ugyan nem tartja nagyon rossznak a verset, de ami az egészset mint könyörgést illeti, az szerinte nem több, mint ókori, pogány költők imitációja.³

Nézzük meg most már mi a verset. Színhelye Stienta, ma is meglévő kis falu Ferrara közelében, a Pó túlsó partján. Valamikor itt volt az Este család majorja, innen szállították az udvarba naponta a friss élelmiszert. És itt vakációzhatott az a diák, akinek ezt jutalmul Guarino mester megengedte:

Az csak a boldog, most igazán az a boldog a földön,
Kit kedves faluján ér el a könnyű idő.
Mert csudajó falun élni – a városi élet unalmas,

³ Uo., IV. „Perfino Emanuele Guarini, prete e canonico in Ferrara, forse il meno dotato fra tutti, si sforza, inverò con scarsi risultati, di essere all'altezza della tradizione familiare. Il manoscritto gli attribuisce il componimento »Huc ades, o Stephane«, e non ci sono ragioni per dubitare di tale paternità, anche se riesce almeno singolare il fatto che nei vv. 49–52 e 57–64 non soltanto si parla dell' Emanuele Guarini in terza persona, ma addirittura quest'ultimo appare grammaticalmente al v. 63. Inoltre nei vv. 49–64. l'Emauele Guarini è detto *praestans probitate*, si pongono in evidenza le sue benemerenzze nell'organizzare la festa (vv. 51–52) nonché la sua pietà religiosa (v. 58) e i suoi ottimi esempi (v. 59) e buoni insegnamenti (v. 60), e altresì la sua provvida cura del pubblico bene (vv. 61–62). L'autore riesce in somma a trasformare il panegirico di Santo Stefano in un panegirico di se stesso. Vero è che il carme è chiaramente composto alla meno peggio sicché non si può pretendere in esso molto acume critico ed autocritico (si vedano per esempio le stanche ripetizioni di parole e frasi nei vv. 14, 50 e 58, si vedano, anche se non vogliamo considerare una ripetizione „faute-demieux“ il ritornello dei vv. 1–2, 21–22, 46–47, le acritiche puerili fantasie di leoni e leonesse, vv. 71–72, la melensa inavvertita contraddizione tra i vv. 31–34 e 37–38, il linguaggio generalmente incerto e confuso, ecc.). Il contenuto del componimento è tutto estrinseco e descrittivo. Le parole di preghiera, sia nel ritornello cui abbiamo accennato, sia nei versi quattordici versi finali, non vanno al di là una comune imitazione di poeti pagani antichi.”

Géniusz él a falun – innen az is menekül.
 Hej ti a fürge kopókkal nagyfülű nyúlra vadásztok,
 Én pedig itt egyedül grammatikát magolok.
 Lassan lépkedtek most lankás zöldfüvű réten,
 Én pedig itt egyedül grammatikát magolok.
 Törrel fogjátok meg a lomha, kövérke rigókat,
 Én pedig itt egyedül grammatikát magolok...
 Isztok jóízűen, tele vagytok jó falatokkal,
 Friss puha ágy öleli elnehezült hasatok...
 Hej, de szeretnék én is az enyhe Scienta vidékén
 Csendbe faluzgatni, kedveseim, veletek.

Ezeket a sorokat Janus Pannonius írta, akit a mester akkor éppen szobafogságra ítelt. Csak Pegazust tudta meglovagolni, hogy „Marco, Georgio et Antonio Stientae rusticantibus” társaihoz csatlakozhassék. (El. II, 3.)

A ferrarai egyházmegye monográfusa a XVII. században azt írja, hogy a falucska leomlott harangtornyát 1448-ban Emanuele Guarini plébános építtette újjá.⁴ Ő Guarino másodszülöttje volt. Nevét apjának nagyon tisztelt görög tanára, Manuél Khrüszolórasz után kapta. A papi pályára apja irányította. 1447-ben Rómában kánonjogot tanult. Címe ezután: professor in decretis. Több más javadalom mellett a ferrarai székesegyházban is birtokolt egy kanonokságot, és az 1440-es évek végétől Scienta plébánosa volt.⁵ Gondozta híveit, papi hivatását komolyan vette. Egy-két alkalmi orációja maradt fenn. Tőle verset, az itt neki tulajdonítottan kívül egyetlen sort sem ismerünk. Meg kell jegyeznünk, hogy a Guarino család tagjai általában rutinosan verseltek. Pasquazi, amint láttuk, versünk szerzőjétől éppen a rutinhiányt kéri számon. Csatlakozunk aggályaihoz. A már akkor „professor in decretis” Emanuele Guarini az eredeti kéziratban a vers címzettje lehetett. Csak a kései másoló kezén lett a dativusból genitivus.

Lássuk most már az ünnepséget. A versből kiderül, hogy az a harangtorony újjáépítésére készült, amely, mint a történetstől tudjuk, 1448-ban történt. A templom védőszentjének napja augusztus 2. A fölszentelésen ott volt kíséretével Leonello gróf is. Volt virágszőnyeg, zene, és a kis Scienta történetében először lóverseny is. A ceremónia tehát a ferrarai udvar pompázatos multságainak kicsinyített mása volt. Ehhez nem hiányozhatott az ilyenkor szokásos költői produkció, a panegyricus sem.

⁴ „La torre della detta Chiesa (sc. Scienta) venne innalzata a fondamenti dell’anno 1448, mentre era Rettore di essa Emanuele Guarini canonico della Cattedrale.” Marcantonio GUARINI, *Compendio storico dell’origine, accrescimento e prerogative delle chiese e luoghi pii della città, e diocesi di Ferrara*, Ferrara, 1621, 442.

⁵ Luigi Napoleone CITTADELLA, *I Guarini*, Bologna, 1870, 39–42.

A ferrarai udvar egymást követő ünnepségeire az orációkat és a dicsőítő verseket, ha előkelő vendég jött, ha lakodalmat ültek, vagy ha temetésre került sor, mindig a Studio tanárai vagy tehetséges diákjai gyártották; Guarino és fiai ebben különösen jártas mesterek voltak. Az ünnepély helye, ha erre a Castellón belül került sor, az árkádos udvar volt, „in fontis porticu”, vagy „in peristylo Fontis”, ahogy az egykorú források leírják. Itt volt megfelelő a zárt tér és az akusztika, akár a császárok üdvözlésére, akár az epithalamiumok deklamálására. A megrendezett ceremónia is hozzájárulhatott ahhoz, hogy az akkori hallgatóság még élvezhette is ezeket a nekünk már nagyon papírizú verselményeket.⁶

Élvezték valóban. Ahogyan élvezte Giovanni Arcolano, Ferrara tisztos és tudós orvosdoktora a gyerekifjú Janus Pannoniusnak Leonello gróf esküvőjére írt két énekből álló epithalamiumját. Battista Guarino írja, hogy a doktor, ha betegeit járva elfáradt, be-betért Guarino házába, hogy azt a, szerinte, Vergilius V. énekével vetekedő „ludus”-leírást – lovasjátékról lehetett szó – meghallgassa.⁷ Battista Guarino emlékezéseit eddig hittük is meg nem is. Újabban került elő a faenzai Angelus Lapus verseinek egy vatikáni kódexéből egy eddig ismeretlen vers, amelynek címettje Joannes Pannonius. Lapus azt írja, hogy Arcolano doktor hozta el hozzá a 14 éves „adolescens”, illetve „puer” poéta hírért, aki máris „Hunnorum decus et patriae laus inclita gentis”. Janus, akit a vers akkor még Joannesnek titulál, 1448-ban, éppen a scientai ünnepségek idején volt 14 éves.⁸

⁶ GUARINO Veronese, *Epistolario*, raccolto da Remigio SABBADINI, III, Venezia, 1919, 300–301, 332.

⁷ ÁBEL Jenő, *Analecta ad historiam renaissance in Hungaria litterarum spectantia: Adalékok a humanismus történetéhez Magyarországon*, Budapestini–Lipsiae, 1880, 207. alapján Huszti a verset 1448–1449-re teszi. HUSZTI József, *Janus Pannonius*, Pécs, 1931, 95–96.

⁸ Vat. Chis. J V 195, f. 21^r.

An. La. ad Jo(hannem Pannonium) adolescentem
 Nuper ad hanc venit medicorum maximus urbem
 Archigena: herbarum quondam cui noscere vires
 Nascenti Phebus fertur citharaque dedisse
 Argutam et duplici puerum donasse corona.
 Mira quidem is de te mihi rettulit ingeniumque
 Tollit ad astra tuum teneroque in pectore tantas
 Atque tot explicuit dotes fore teque poetam
 Praecipue altisono condentem carmina cantu,
 Carmina quippe sacro invidiam factura Maroni,
 Tercia qui nondum attingens, puer optime, lustra,
 Rem vero aetatem supra supraque fidemque,
 Vocibus his clari testis tantoque relatu
 Ecce tuo exarsit percussus pectus amore
 Illic et volui paucos tibi texere versus,
 Qui te hortentur donis caelestibus uti.
 Prosequere, ac toto musas complectere nixu
 Hunnorum decus et patriae laus inclita gentis.

A címben a vörössel írt név annyira elhalványult, hogy a XVIII. századi tartalomjegyzék készítője is kihagyta. Az átvilágításnál jól olvasható a Johannes Pannonius név.

Pasquazi szép számmal gyűjtötte össze a versből a nyelvi vétségeket, a szerkezeti és tárgyi baklövéseket, a gyermeki fantázia szüleményeit. Joggal utalta a vers nagy részét, úgy általában, a klasszikusok imitációjának sorába. Megállapítását pontosíthatjuk. A vers tibullusi reminiscenciákból van fölépítve. Az Ambarvalia ünnepre írt elégiát követi szerkezetében is.⁹ Az istentiszteletre készülő közösség fölkészítésével kezd. Ezt követi István pápa bárányáldozata és a vértanúság az oltár előtt. A harmadik részben Manuel celebrálja a falusi ünnepséget. Az ő Messallája a jelenlévő Leonello. A végén jön a könyörgés. A záróformula az „Ibitis Aegaeas”-ból van átformálva.¹⁰ Az egyes tartalmi egységeket a

Huc ades, o Stephane, templi sanctissime praesul
Huc ades et sacris candidus ipse veni

idéző formula választja el egymástól; ezzel még nagyobb hangsúly van a szerkezeten. A formulának is megvan a tibullusi változata a IV. könyv 4. elégiájában. Többször használta ezt Pontano is a kortársak közül. Janus Pannoniusnál az elégiákban időről időre föl-föltűnik. Már az egészen korai, a lábfájásakor Apollóhoz írt elégiában megvan. Szerkezetelválasztó a szerepe, vagy támaszként szolgál, mint a kései, az Álomhoz írt elégiában, ahol hétszer ismétlődik.¹¹

A scientai vers tibullusi elemeit nagyon sokkal lehetne szaporítani, ha a kifejezések, a jelzős szerkezetek szintjére szállunk. Itt a kölcsönzésnek egy föltűnő saját-sága mutatkozik. A scientai költő a vers elemeit, a szerkezeteket nem ott és nem úgy helyezi el, ahogyan azok a mintaversben voltak. Mintha ezek a memóriájában elraktározott elemek versbe tolulnának nála, levette magukról a korábbi szöveg-környezetet. Ez a képesség már akkor is tetten érhető a költőben, amikor a szigorú Pasquazi még kisdíakos hibákat húz alá a szövegében. Battista Guarino a már említett emlékezésben Janusról azt is mondja, hogy ha egy költői szöveget, akár kortársét is, fölolvastak neki, azt különleges módon tudta reprodukálni, és a vers-sorokat akár szászámra ontotta magából.¹²

Humanista társaságban úgy diktálta az illem, hogy ha valaki ajándékot vitt, ahhoz mintegy csomagolásul egy kis verset is illett átnyújtani. Ezekben a kísérőversekben megnevezik az ajándéktárgyat, ha az egy értékes tányér vagy csésze volt. De ilyen csomagolás járt néhány szép almának vagy az Itáliában különösen kedvelt gesztenyének is. Ha a vers csak munusculát említ, akkor bizonyosak lehetünk abban, hogy a költő szerénykedik. Az ajándék saját elméjének szüleménye: egy rövidebb vagy hosszabb verselményét nyújtja át. Janus epigrammáinak második kötetében, az „elbitangolt” versek között is van néhány ilyen, amely mellől ma már hiányzik az ajándék. Az egyiknek címzettje Manuel, kezdősora:

⁹ TIBULLUS, II, 1.

¹⁰ Uő, I, 3, 93–94. Hoc precor, hunc illum nobis Aurora nitentem / Luciferum roseis candida portet equis.

¹¹ Janusnál *Ad Somnum* (I, 11), *Ad Apollinem, cum e pede laboraret* (II, 1), *Ad Antonium Mariam* (II, 12) és az *Eranemusban* is.

¹² ÁBEL, *Analecta*, i. m., 205–206.

Nagyon korai lehet a vers, mert még Ioannesnek nevezi magát, úgy, ahogyan Angelus Lapus is megszólította 1448-ban, a névváltoztatása előtt. Johannes „munusculája”, amelyet Emanuelének átnyújtott – úgy gondolom, és ehhez sorakoztattam föl röviden az itt elhangzottakat –, tehát Johannes ajándéka, a scientai ünnepi költemény volt.

Nagyon valószínű, hogy ilyen családi jellegű ünnepeken szerepeltette először csodagyerek tanítványát Guarino mester, akinek költői képességét – a Lapus-vers tanúsítja – Ferrarán kívül is ismerték már ebben az évben. Janus Pannonius ilyen házi ünnepeken szerezhette a gyakorlatokat későbbi, sokat emlegetett udvari deklamációihoz.

Fölmerülhet ellenvetésként, hogy e vers nem szerepel Janus későbbi elégiagyűjteményében. Föltételezem, hogy utóbb ő maga legalább annyi hibát fedezett föl benne, mint most Pasquazi. Jó, ha emlékezünk arra is, hogy az itt többször is emlegetett két korai elégia, a *Scientai vakációzók* meg a *Lábfájásáról* panaszkodó versének szövegét is csak egyetlen XV. századi kézirat őrizte meg, Janus ezeket se vette bele gyűjteményébe.

Bárhogyan döntsön is a tudomány ezután majd e vers szerzőjét illetően, fölbukkanása maga is tanulságul szolgál a Janus-filológia számára. Nem lehetünk bizonyosak abban, hogy nem rejtőzik-e még Janus-vers az itáliai gyűjteményekben. Ismeretesek azok a levelek és versek, amelyekben ilyen vers vagy verseskötet elküldéséről esik szó. Valószínűnek tartom, hogy anonim verscsomókból szerencsés kezű kutatók még gyarapíthatják a Janus-életművet.

Befejezésül még annyit: Scientában ma is áll a torre Campanaria di Santo Stefano papa martire – de betonból. 1966-ban építették újjá, mert a régi a II. világháború ágyútüzének esett áldozatul.¹⁴ A réginek emlékét csak ez a vers őrzi aere perennius.

¹³ Ep. II, 15.

¹⁴ A tornyon ma ez a fölrirat olvasható: „Torre Campanaria S. Stefano Papa Martire distrutta dai cannonieggamenti del 24 aprile 1945 ricostruita dal Genio Civile di Rovigo e inaugurata il 17 dicembre 1966.”

Preces gentis Stienteae ad beatum Stephanum pontificem in celebratione
natalis sui Stientae

- Huc ades, o Stephane, templi sanctissime praesul,
Huc ades et sacris candidus ipse veni.
Nunc tibi natalem Phoebus fugientibus astris
Caeruleum exoriens vexit ab amne diem.
5 Illa Stienteis lux est celebranda colonis
Atque inter sanctos semper habenda dies.
Iam requiescit humus vomerque et sarcula cessant,
Vincla boves curvis dissoluere iugis.
Nullave femineas ausa est imponere pensis
10 Virgo manus, durent stamina torta colo.
Mollia non textrix innectit licia filis
Tela nec attracto pectine pulsa sonat.
Nunc tibi nunc uni indulgent, tua templa frequentant
Rusticus et iuvenis, rusticus atque senex,
15 Quaeque comas blanda finxerunt arte puellae
Virginis et lateri proxima semper anus.
Spargit odoratos flores tibi turba per aedem,
Uruntur tepidis et pia thura focis.
Suspensis rident passim delubra corymbis
20 Et variis resonant aera repulsa modis.
Huc ades, o Stephane, templi sanctissime praesul,
Huc ades et sacris candidus ipse veni.
Nonne vides ritu prisco mitissimus aras
Agnus ut ornatas stet sacer ante tuas?
25 Vesteque cum longa subeat tua templa sacerdos
Et cantet laudes ore sonante tuas?
Munere pontificis pro Christi numine stabas
Vita super terras cum tibi sancta foret.
Stelliferi antistes caeli tu frena regebas
30 Terrarumque orbis tu moderator eras.
Milia tunc hominum per te movere potentem
Permixtumque homini virgine matre Deum.
Romani proceres plebis movere tribuni
Et pater et coniunx progeniesque sua.
35 Tunc populum cernens Christi sub signa vocatum
Digna Deum patri tu, pie, sacra facis.
Ecce ruens Romana deis gens credula centum
Instat perpetuum quo inficere Deum.
Dumque fidem servas pugil invictissime Christi,
40 Stratus humi ante aras corpore truncus obis,

Tempore quo sectam Iesu lacerabat in orbe
 Qui dominus Romae tum Galienus erat.
 Quin modo coepisti tum primum vivere felix
 Vere haec natalis nam vocitanda dies.
 45 Lux ea sextiles sequitur post prima Kalendas
 Annua ruricolae qua tibi sacra demus.
 Huc ades, o Stephane, templi sanctissime praesul,
 Huc ades et sacris candidus ipse veni.
 50 Hinc etiam Manuel praestans probitate Guarinus
 Custos praesidio qui penetrare tenet,
 Nunc in honore tuo cursus invitat equarum,
 Praemia decernens cui fuga prima pedum.
 Primus et hoc celebrat volucrum certamen equarum,
 Ferrariae imperium dum, Leonelle, tenes.
 55 Audis quo fremitu rumpant arbusta coloni
 Et referat plausu praemia victor ovans?
 Is tibi sacratus Manuel in plebe sacerdos
 Hoc penetrare pia religione tenet.
 Gentibus hic moris dat magna exempla pudici
 60 Et monet aeternos non violare deos.
 Templaque cum domibus aevo consumpta iacerent,
 Exstiterit ni iam provida cura sua.
 Ergo precor superas sibi da contingere sedes
 Et tibi sit semper mutua cura sui.
 65 Sancte veni festis deduc tua numina coelo
 Pelle Stientaeis et mala de domibus.
 Neu spem decipiant steriles in frugibus herbae,
 Semina sed triplici foenore gleba gerat,
 Neu iam maturae violentur vitibus uvae,
 70 Sed vincant magnos pinguis musta lacus,
 Neve lupi noceant stabulis ursive leonesve
 At procul hinc absint ursa leaena lupi.
 Corpore ferratis neu nos contagio laedat,
 Sed da securos ducere posse dies.
 75 Haec precor eveniant: Tu nostris annue votis?
 Candida lux roseis tuque veharis equis.

Stienta lakóinak kérése Szent István pápához, amikor születésnapját
ünneplik Stientában

- Jöjj le közénk, István, ki e templom védnöke vagy rég,
Jöjj ide, légy ma velünk: ünnepi áldozaton.
Felkelt már Phoibosz kék habjaiból, tovaűzve
Csillagos éjt, s eljött szép születésnapod is.
- 5 Szent ez a nap minékünk, a Stienta paraszti lakói
Mindig is úgy tartják, már örök ünnepük ez.
Nyugszik a föld e napon, nem vág eke benne barázdát,
Sem kapa, mert az ökör mentes a járom alól.
Köznapi munkával ne törődjön az asszony, a lány se,
10 Rokka se nyújtsa tovább gombolyagon fonalát.
Lágy szövetébe ne szője be új szálát a szövőnő,
És a szövőszéken borda ma néma legyen.
Mert ez a nap tied, érted a hódolat, érted igyekszik
Isten elé a paraszt, bárha öreg s fiatal.
- 15 Jönnek utánuk a lányok a gondos hajfonatukkal,
Majd öreg asszonyok is védve, kísérve a lányt.
Illatozó rózsát szór bent teeléd ez a népség,
Izzik a tömjén már templomi képed előtt.
Fent a magas szentély falain koszorúk mosolyognak,
20 És ha a kürt szava szól, visszaverődik a hang.
Jöjj le közénk, István, ki e templom védnöke vagy rég,
Jöjj ide, légy ma velünk: ünnepi áldozaton.
Látod-e, díszbe borult oltárod előtt remeg és vár
Egy bárány, ahogy ezt rég teszi itt a szokás.
- 25 Most lépjen be közénk a leomló öltözetű pap,
És harsány hangján zengje dicséretedet.
Római püspökként harcoltál Krisztus ügyéért,
S szentnek tartották földön az életedet.
Főpapként te a csillagos ég kormánykerekénél
30 Áltál, s föld ügye is vállaidon nyugodott.
Ezrek imája csak általad ért ez időben az Úrhoz
És a fiához, akit Szűzanya szült minékünk.
Rómának vezetői mikor még néptribunokhoz
Fordultak s ugyanígy asszony, a férj s a fiú:
- 35 Már akkor teelötted a krisztusi nyáj lebegett csak,
És csak az Isten-atyát tiszteli áldozaton.
És ime, száz istent követő sok római ront rád,
S mocskolják, szidják szent, örök Istenedet.
Ám hited állhatatos, Krisztus hős bajnoka voltál,
40 Mígnem az oltárnál holtan a földre borulsz.

Akkor tűrte a krisztusi nyáj mindezt, hogy a trónon
 Bösz Galienus volt Róma tirannusa már.
 És igazán te csak ekkor kezdted a boldogok éltét,
 S üljük ezért e napot mint születésnapodat.
 45 Ez pedig augusztus hó első napja után van,
 Évenként ekkor áldoz e nép neked itt.
 Jöjj le közénk, István, ki e templom védnöke vagy rég,
 Jöjj ide, légy ma velünk: ünnepi áldozaton.
 Bízvást az készítette a jó Manuele Guarinót
 50 Hű őrként, aki most őrzi a templomodat,
 Hogy ma az ünnepeden lóversenyt hirdet a páston,
 S nem marad el jutalom, célba futónak a díj.
 S ő rendezte meg elsőként a lovaknak e versenyt,
 Míg, Leonello úr, Ferrara trónja tied.
 55 Hallod-e, hogy rivalog, s hogy törtet a réten a népség,
 És ha ki győztes lesz, mily nagy a taps, az öröm.
 És ez a felszentelt Manuele neked hiven őrzi
 Papként templomodat, mert hite jámbor, erős.
 Ő ad ezer példát erkölcsből népe javára,
 60 S Istent sérteni bűn: inti az embereket.
 Évek alatt hanyagolt eme templom az épületekkel
 Rég rom lenne, ha ő nem veszi gondja alá.
 Kérem ezért Istent, hogy majdan mennybe kerüljön,
 Addig is óvd, uram őt gondviselő atyaként.
 65 Jöjj le tehát szent ünnepeden, jöjj, ó, le az égből,
 István, s minden bajt űzz el e kis falutól.
 Rossz termés a reményt ne lohassza le kint a mezőkön,
 Inkább háromszor lássanak itt aratást.
 Érett szőlőfürt sose sérüljön meg a tőkén,
 70 S bárcsak színültig telne a musttal a kád.
 Istállóinkban rőt farkas, medve, oroszlán,
 Sem hím, sem nőstény itt soha kárt ne tegyen.
 Add, hogy a kór majd messze kerülje Stienta lakóit,
 Add, hogy gondtalanul éljük a szép napokat.
 75 Ennyi a kérésünk, István, bölints kegyesen rá,
 S akkor e fényes nap fénye örökre ragyog.

Csonka Ferenc fordítása